

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2012. év május hó 9. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ÍTÉLETET:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt az I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Heves Megyei Bíróság mint fiatalkorúak bírósága 1.Fk.433/2010/10. számú ítéletét az I. r. vádlott vonatkozásában az alábbiak szerint változtatja meg:

A vádlott börtönbüntetésének tartamát 2 (kettő) év 8 (nyolc) hónapra ***enyhíti***, melyet halmazati büntetésként tekint kiszabottnak.

A börtönbüntetésből 1 (egy) év 4 (négy) hónap végrehajtását függeszti fel 3 (három) év próbaidőre, a vádlott a letöltendő 1 (egy) év 4 (négy) hónap börtönbüntetésből nem bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Heves Megyei Bíróság mint fiatalkorúak bíróság a 2011. február 23. napján kihirdetett 1.Fk.433/2010/10. számú ítéletével

Az I.r. vádlottat testi sértés büntette (Btk.170.§.(1)(6) bekezdés I. fordulata) és garázdaság vétsége (Btk.271.§.(1) bekezdés) miatt büntetésül 3 év 6 hónap börtönre, mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A kiszabott büntetésből 1 év 9 hónap börtönbüntetés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette.

Megállapította, hogy a letöltendő 1 év 9 hónap börtönbüntetésből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

A II.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.271.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pont) miatt 25 nap fizikai munkakörben végrehajtandó közérdekű munkára ítélte.

A III.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.271.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pont) miatt 25 nap fizikai munkakörben végrehajtandó közérdekű munkára ítélte.

A IV.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.271.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pont) miatt - mint többszörös visszaesőt - büntetésül 6 hónap börtönre és mellékbüntetésül 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az V.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.271.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pont) miatt 25 nap fizikai munkakörben végrehajtandó közérdekű munkára ítélte.

A VI.r. vádlottat társtettesként elkövetett garázdaság büntette (Btk.271.§.(1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pont) miatt 150 napi tétel, napi tételeként 300 Ft, összesen 45.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

A VII.r. vádlottat a garázdaság vétségének (Btk.271.§.(1) bekezdés) vádja alól felmentette.

Rendelkezett ítéletében az egyéb járulékos kérdésekről, így a közérdekű munka végrehajtásának szabályairól, a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak átváltoztatásáról, a bűnügyi költség viseléséről, és az eljárás során lefoglalt bűnjelekről.

Az elsőfokú bíróság ítélete a II.r., a III.r., a IV.r., az V.r., a VI.r. és a VII.r. vádlottak tekintetében 2011. február 23. napján jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésekor az I.r. vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat bejelentésére 3 nap gondolkodási időt tartott fenn, majd ezen határidő alatt enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.329/2011/1. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének az I.r. vádlott testi épség elleni cselekménye tekintetében a minősítés megváltoztatását, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

Az ügy nyilvános ülésen történő elbírálását indítványozta, bejelentve, hogy azon nem kívánnak részt venni.

A fellebbviteli főügyészség átiratában azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást, a tényállást a

bizonyítékok mérlegelésével, megalapozottan állapította meg, és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A megállapított tényállásból okszerűen következtetett az I.r. vádlott bűnösségére, de tévedett, amikor a vádlott cselekményét életveszélyt okozó testi sértés bűntettének minősítette.

A vádlott a földön fekvő sértett fölé hajolva, 11 cm pengehosszúságú, 1,5 cm pengeszélességű késsel kis-közepes erővel a sértettet bal mellkasfelen szúrta. A szúrás áthatolt a sértett ruházatán, a pufi dzsekin, a szőrmebélésű pulóveren, a pólóingen, és a bal elülső hónaljvonalban, a IV-V. bordák között hatolt a mellüregbe. A szúrcsatorna 4-5 cm hosszú volt, a szúrás megnyitotta a mellüregbet, ahol nagy terjedelmű vérgyűlem keletkezett. A sérülés gyógytartama 2 hét volt, a sérülés közvetetten életveszélyes volt.

A vádlott kis-közepes erővel létfontosságú szerv irányába, a bal mellkasfelen szúrta meg a már védekezésre képtelen, földön fekvő sértettet. Ezt követően még 8 lépcsőfoknyit a földön fekvő sértettet rángatta, majd tovább rugdalta.

Ezzel a magatartásával a Btk.166.§.(1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének a Btk.16.§.szerinti kísérletét valósította meg, amit eshetőleges szándékkal követett el.

A bűnösségi körülmények felsorolását helyesnek tartotta, de további súlyosító körülményként indítványozta értékelni az élet elleni cselekmények elszaporodottságát.

Utalt arra, hogy a helyes minősítéshez képest a kiszabott büntetés kirívóan enyhe, de a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában a súlyosításra nincs lehetőség.

A büntetés enyhítésére irányuló fellebbezést mindezek alapján alaptalannak tartotta.

Az I.r. vádlott védője a fellebbezését írásban is indokolta.

Ebben részben az elsőfokú bíróság tényállás-megállapító tevékenységét, részben pedig a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a cselekmény eltérő minősítésével kapcsolatba írtakat kifogásolta.

A tényállás kapcsán észrevételezte, hogy az orvosszakértő a szúrást egyértelműen kis erejűnek minősítette, és csak a hozzá intézett „rávezető” kérdések hatására nyilatkozott úgy, hogy kis-, esetleg közepes erejű lehetett.

Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróságnak a kis erejű szúrást kellett volna megállapítania.

Ugyancsak kétségesnek tartotta - bár jelezte, hogy nem kíván az aggálytalan szakvéleménnyel ellentétes álláspontot elfoglalni - a közvetett életveszély megállapíthatóságát is, figyelemmel arra, hogy a létrejött sérülés, amelyet a VII.r. vádlott még csak nem is érzékelt, két hét alatt, nyom nélkül gyógyult.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség eltérő minősítést szorgalmazó álláspontjával szemben a 15. számú Irányelvben megfogalmazott szempontokra utalt, melyek alapján nem látta az élet elleni cselekményt megállapíthatónak.

Kiemelte az elkövetésnél tanúsított erő kifejtését, hogy egyetlen, gyenge, irányítatlan szúrás volt, mely után a vádlott a kést azonnal eldobta.

Hivatkozott még a cselekmény méltányolható okból keletkezett, indulati állapotban történt végrehajtására, melyet az elsőfokú bíróság nem értékelt, és ami nyomatékos enyhítő körülmény lehet.

Álláspontja szerint a sértett indokolatlan, durva kötekedése a fiával, majd a sértett megjelenése a művelődési házban joggal kelthette benne azt a képzetet, hogy a fiatalok elleni támadás folytatódik. Ez váltotta ki benne az indulatos reakciót.

Jelentőséget tulajdonított a vádlott azóta tanúsított, a provokációkat elkerülő magatartásának, hogy egyedül ő rendelkezik munkahellyel a családban, és még 5 személy megélhetéséről kell gondoskodnia.

Véleménye szerint a halmazat nem értékelhető súlyosítóként, mert az a halmazati büntetés kiszabásakor már érvényesült.

Nem látta súlyosítóként értékelhetőnek az élet elleni cselekmények elszaporodottságát sem.

Ezzel szemben enyhítő körülményként kérte annak értékelését, hogy a roma sorozatgyilkosság miatt a cigány lakosságban kialakult pánikhangulat - mint jelen esetben is - kiszámíthatatlan reakciókhoz vezet.

A fentiek alapján az enyhítést célzó fellebbezését fenntartotta.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezését fenntartotta, és lényegében az írásbeli beadványával egyezően szólalt fel azzal, hogy felvetette, hogy egységes akaratelhatározásról volt szó a két cselekménynél, közöttük csak 15-20 perc telt el, így a garázdaság nem állapítható meg a halmazatban.

Kifogásolta még a köznyugalom súlyos megzavarásának súlyosítókénti értékelését is.

Az I.r. vádlott felszólalásában elmondta, hogy feljöttek a városba és itt az állandó munkája mellett alkalmi munkákat is vállal, mellyel napi 8.000 Ft jövedelemre tesz szert. A fia is dolgozik már, de ő azért őt is támogatja.

A cselekmény kapcsán azt hangsúlyozta, hogy ő nem akarta megszüntetni a sértettet.

Az enyhítést célzó fellebbezéseket a másodfokú bíróság alaposnak találta.

Az I.r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét, és az azt megelőző eljárást a Be.349.§.(1) bekezdésében írt terjedelemben - kizárólag a fellebbezéssel érintett az I.r. vádlott vonatkozásában - bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta. A vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelte. Nem tévedett akkor sem, amikor az általa megállapított tényekből további tényekre következtetett.

Az így megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, mentes a Be.351.§.(2) bekezdésében felsorolt hibáktól, hiányosságoktól, az a Be.352.§.(1) bekezdés a/ alapján az I.r. vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata és az iratok tartalma alapján szorul csak kiegészítésre, pontosításra.

- Az ítélet 6. oldal 4. bekezdését az I.r. vádlott személyi körülményeit illetően azzal egészíti ki, hogy a vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, és további 5 nagykorú családtagja tartásához járul hozzá.

Állandó munkája mellett alkalmi munkákat is vállal, melyből napi 8.000 Ft jövedelme származik.

- Ugyanezen az oldalon a vádlott korábbi büntetéseinél 1. sorszám alatt feltüntetett elítélés ügyszáma helyesen 9.B.556/2001/62.

- A 11. oldal 2. bekezdés 7. mondatát azzal pontosítja, hogy az I.r. vádlott kis-, legfeljebb közepes erővel szúrta meg a sértettet.

Az így kiegészített és pontosított tényállás már minden szempontból megalapozott, hibamentes, és így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság eleget tett az indokolási kötelezettségének is. Tényállási pontonként számot adott arról, hogy az adott cselekmény kapcsán milyen bizonyítékokat értékelt, és ezek közül mely bizonyítékokat miért fogadott el, illetve melyeket miért vetett el.

Az I. tényállásban írt cselekmény esetében az I.r. vádlott beismerte a bűncselekmény elkövetését, és ezt a beismerő vallomását alátámasztotta a sértett vallomása is, aki a tárgyaláson fel is ismerte az I.r. vádlottat, mint az őt bántalmazó személyt, a hajviseletéről.

A tényállás II. pontjánál az I.r. vádlott elismerte, hogy VII.r. vádlottat egy alkalommal megszúrta.

A II. számú tanú alátámasztotta ezt a vádlotti állítást, miután látta a vádlott kezében a kést és a szűrő mozdulatot is.

Az I. számú tanú pedig később, takarítás közben megtalálta az eszközül használt kést, melyről az igazságügyi szerológus szakértő emberi eredetű vérszenyveződést mutatott ki.

Az I.r. vádlott beismerő vallomását alátámasztotta az igazságügyi orvosszakértői vélemény is.

Az orvosszakértő tárgyalási nyilatkozatából a másodfokú bíróság - az elsőfokú bíróság által idézettekén túl - kiemeli az alábbiakat is:

A szúrcsatorna iránya és hossza nem határozható meg. Átlagos testalkatú sértettet feltételezve a szúrcsatorna hossza legfeljebb 4-5 cm-re becsülhető. A szúrás irányultsága sem határozható meg.

A sértett által viselt ruházat figyelembevételével kis, esetleg közepes erőbehatás jöhet szóba (10. sorsz. tárgyalási jegyzőkönyv 39. o.).

Megjegyzni a másodfokú bíróság - a védő írásbeli indoklására reagálva - hogy az erőbehatás mértéke orvosszakértői kérdés, ami nem enged mérlegelési lehetőséget a bíróság számára. Ugyanígy orvosszakértői kérdés a közvetett életveszélyes állapot megállapítása is, ami egyébként sincs összefüggésben a sérülés tényleges gyógytartamával.

Az orvosszakértő tárgyalási nyilatkozatával kiegészített szakértői véleményt a másodfokú bíróság is aggálytannak találta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok felsorolásánál megjelölte a tanú1 vallomását, aki egyébként a tárgyaláson mentességi jogával élt, illetve tanú2, tanú3 és tanú4 tanúk vallomását is, anélkül, hogy ezen nyilatkozatok tartalmát részletesen értékelte volna.

Az iratok tartalma alapján azonban megállapítható, hogy az utóbbi három tanú vallomása az I.r. vádlott vonatkozásában nem hordoz olyan információkat, amelyek e vádlott büntetőjogi felelősségét lényegesen érintenék, így a másodfokú bíróság e körben eltekintett az indoklás kiegészítésétől.

Ilyen bizonyítékok alapján a cselekmény elkövetését a másodfokú bíróság is bizonyítotttnak látta.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, és törvényes a cselekményeinek minősítése is.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a védelmi érvelést abban a körben, hogy a garázdaság vétsége az I.r. vádlott terhére ne lenne megállapítható.

A I. tényállási pontban leírt, garázdaság vétségeként minősülő cselekmény térben és időben is elkülönült a II. tényállásban leírt testi épség elleni bűncselekménytől. Így pedig az anyagi halmazatra figyelemmel szóba sem kerülhet a garázdaság szubszidiárius jellege.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság a testi épség elleni cselekmény eltérő minősítését célzó fellebbezési főügyészégi indítvánnyal sem.

A 15. számú irányelv ad szempontokat az emberölés, valamint az élet és testi épség elleni egyéb bűncselekmények elhatárolásához.

Az elhatárolás az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló tudattartama alapján történhet.

Az emberölés, illetőleg ennek kísérlete esetén az elkövető tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét, és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik.

Ezzel szemben az életveszélyt okozó testi sértés esetében az elkövető szándéka csupán testi sérülés előidézésére irányul, a szándéknak nem feltétlenül kell kiterjednie az eredményre.

Az elkövető szándékának megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra az ún. tárgyi és alanyi tényezőkből lehet következtetni.

Önmagában az elkövetés eszközéből nem lehet következtetést vonni az elkövető szándékára, azt mindig az egyéb körülményekkel összefüggésben kell értékelni.

Ugyanígy a sérülés helyét is más körülményekkel, így az erőbehatás mértékével, annak irányítottságával együtt kell értékelni.

Az életveszélyt okozó testi sértés megállapíthatósága kapcsán a 15. számú Irányelv I/4. pontja azt is kifejti, hogy a sérülés életveszélyes volta szakkérdés, amit orvosszakértő igénybevételével kell megállapítani. Az orvosszakértő nyilatkozik abban a kérdésben is, hogy az életveszély az adott esetben közvetlen vagy közvetett volt-e. Ennek azért van jelentősége, mert az életveszélyt okozó testi sértés megállapítása rendszerint akkor indokolt, ha a testi sértés közvetett életveszélyt idézett elő.

Tény, hogy a vádlott élet kioltására is alkalmas eszközzel (késsel) a sértett életfontosságú szervét (mellkasát) támadta.

Ugyanakkor a sérülést kis-közepes erővel okozta, a szúrcsatorna pontos iránya, hossza, a szúrás irányultsága sem volt meghatározható.

Egyetlen szúrásról volt szó, mely után a vádlott a kést eldobta.

Ölésre utaló kifejezést nem használt. A sérülés közvetett életveszélyes állapotot eredményezett.

Mindezeket a szempontokat és az adott ügy kapcsán feltárt körülményeket figyelembe véve helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I.r. vádlott szándéka a II. tényállási pontban szereplő cselekménynél testi sértés okozására irányult, és a bekövetkezett eredmény tekintetében eshetőleg szándéka állt fenn.

Az elsőfokú bíróság által ezzel kapcsolatban adott jogi indokolást, az ítélet 16. oldal 2. bekezdésében csak annyiban volt szükséges pontosítani, hogy a szúrás kis-, legfeljebb közepes erővel történt.

Az elsőfokú bíróság csak részben sorolta fel helyesen a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket, azok pontosítása, kiegészítése volt szükséges.

További enyhítő körülményként kell értékelni, hogy a vádlott a kiskorú gyermek eltartásán túl még 5 személy tartásához járul hozzá. Enyhítő körülmény az életveszély közvetett jellege is.

A súlyosító körülmények közül a másodfokú bíróság mellőzi a bűnhalmazatra utalást.

A büntetés kiszabása során értékelhető tényezőkről szól Bkv.56. számú büntető kollégiumi vélemény III/6. pontja szerint a bűnhalmazatnak a büntetési tételkeret felső határát emelő hatása van, ezért súlyosító körülményként nem értékelhető (kétszeres értékelés tilalma). A kettőnél több bűncselekmény halmazata értékelhető csak súlyosítóként.

Ugyancsak mellőzi a súlyosító körülmények közül a köznyugalom súlyos megzavarását, mivel az elkövetés körülményei alapján ez nem állapítható meg.

A fentebb már idézett Bkv.56. számú vélemény III/2. pontja szerint ugyan ez is lehet súlyosító körülmény, és egyes bűncselekményeknél így értékelhető a nagyobb nyilvánosság előtti elkövetés is, de ennek megállapításához többlet eredmény is szükséges. A köznyugalom súlyos megzavarása akkor állapítható meg, ha a cselekmény kapcsán például pánik tör ki, amikor a közrend és köznyugalom helyreállítása hosszabb időt vesz igénybe, vagy ha a cselekmény a lakosság szélesebb körének viselkedését érinti kedvezőtlenül és hosszantartóan.

Önmagában tehát nem értékelhető a köznyugalom súlyos megzavarásaként a különböző rendezvényeken véghezvitt garázda jellegű magatartás.

Nem látta megállapíthatónak, és így enyhítőként értékelhetőnek sem a védő által hivatkozott méltányolható indulatot.

Az I.r. vádlott anélkül, hogy meggyőződött volna a fia és a sértett között lezajlott konfliktus mibenlétéről, kritika nélkül elfogadta fia állítását, és ezt az egyébként ittas sértett szóbeli szitkozódásában megnyilvánuló sérelmet úgy torolta meg, hogy a művelődési házba belépő sértettet azonnal megtámadta társaival együtt.

A romagyilkosságok okozta kiszámíthatatlan reakciókra történt védői hivatkozást ugyancsak nem találta alaposnak a másodfokú bíróság.

A sértett nem lépett fel támadólag, amikor visszament a művelődési házba, a barátját kereste, hogy vele a hazavitelét megbeszélje. A sértett korábbi szóváltása a II.r. vádlottal pedig nem okozhatott az I.r. vádlottban olyan méltányolható indulatot, hogy tettét ez a körülmény elfogadhatóvá tehetné.

Az így kiegészített bűnösségi körülmények alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartama eltúlzottan súlyos, annak enyhítését látta indokoltnak.

Az így csökkentett tartamú büntetés áll arányban az elkövetett cselekmények tárgyi súlyával, társadalomra veszélyességével, a vádlott személyében rejlő társadalomra

veszélyességgel, bűnösségének fokával és a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményekkel. Ez a büntetés is elegendő a büntetési célok eléréséhez.

Nem tartotta kifogásolhatónak a másodfokú bíróság a Btk.2.§. alapján az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazását, és ez alapján részben végrehajtandó, részben felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását.

Törvényesen rendelkezett a Btk.90.§.(1)-(3) bekezdései alapján a szabadságvesztés végrehajtandó részéről, a próbaidő tartamáról, és arról is, hogy a vádlott a végrehajtandó részből nem bocsátható feltételes szabadságra.

A másodfokú bíróság is ennek alapján döntött a csökkentett tartamú büntetés végrehajtásának részbeni felfüggesztéséről.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértékét a másodfokú bíróság megfelelőnek találta, ezért azt az enyhítés nem érintette.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság az ítélete rendelkező részében elmulasztott utalni a halmazati büntetésre, és az indokolásban sem hívta fel a Btk.85.§.(1)(2) bekezdéseit, ezért pótlólag meg kellett állapítani, hogy az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés halmazati büntetésként került kiszabásra.

Az elsőfokú bíróság egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezéseit a másodfokú bíróság törvényesnek találta.

Tekintettel a fentiekre az ítélőtábla a Heves Megyei Bíróság 1.Fk.433/2010/10. számú ítéletét az I.r. vádlott tekintetében a Be.372.§.(1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§.(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2012. év május hó 9. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

dr. Magócsi István sk.

előadó

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.

bíró

A Heves Megyei Bíróság 1.Fk.433/2010/10. számú ítélete a Fővárosi Ítélőtábla 5.Bf.163/2011/9. számú ítéletében írt változtatással az I.r. vádlott tekintetében 2012. év május hó 9. napján jogerőre emelkedett és a kiszabott szabadságvesztés felfüggesztett részének kivételével végrehajtható.

Budapest, 2012. év május hó 9. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Moncz Tímea
tisztviselő